

تامین اجتماعی نیاز امروز پشته‌واره فردا

کمکهای بلند مدت

بازنشستگی- ازکارافتادگی- بازماندگان

تاریخچه سازمان تامین اجتماعی

- ❖ تشکیل صندوق احتیاط کارگران راه آهن در سال ۱۳۰۹
- ❖ تصویب قانون بیمه اجتماعی کارگران مصوب ۱۳۳۱
- ❖ تصویب قانون تامین اجتماعی تیرماه ۱۳۵۴
- ❖ تعداد بیمه شدگان 14118398 میلیون نفر
- ❖ تعداد مستمری بگیران بیش از 3805429 میلیون نفر
- ❖ جمعیت کل افراد تحت پوشش (با احتساب افراد تحت تکفل) بیش از 4302618 میلیون نفر
- ❖ سازمان تامین اجتماعی یک نهاد عمومی غیر دولتی است

بازنشستگی

بازنشستگی

مشمولین قانون کار و بخش خصوصی

مشمولین قانون خدمات کشوری
(وزارتخانه ها و شرکت های دولتی)

بازنشستگی مشمولین قانون کار

ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی:

بیمه شده مرد با حداقل ۶۰ سال سن و زنان با حداقل ۵۵ سال سن و ۲۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه می توانند بازنشسته گردند (با درخواست شخصی)

❑ تبصره ۱: مردان با حداقل ۵۰ سال سن و زنان با حداقل ۴۵ سال سن و ۳۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه

❑ تبصره ۲: دارا بودن حداقل ۲۰ سال متوالی یا ۲۵ سال متناوب اشتغال و پرداخت حق بیمه در مشاغل سخت و زیان آور بدون شرط سنی، هر سال سابقه در کارهای سخت و زیان آور ۱/۵ سال محسوب میگردد.

❑ تبصره ۳: دارا بودن حداقل ۳۵ سال سابقه پرداخت حق بیمه بدون شرط سنی

❑ تبصره ۴: **زنان کارگر** با دارا بودن حداقل ۴۲ سال سن و ۲۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه

بازنشستگی مشمولین قانون کار

قانون تعیین تکلیف افرادی که ۱۰ سال و کمتر سابقه پرداخت حق بیمه دارند:

مشمولین قانون:

الف- مردان ۶۰ سال سن و زنان ۵۵ سال سن و ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه

ب- بیمه شدگانی که دارای حداقل ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه بوده و فاقد شرایط سنی فوق هستند لکن طبق رای کمیسیونهای پزشکی از کارافتاده کلی شناخته شده اند.

ج- چنانچه میزان سابقه پرداخت حق بیمه افراد فوق کمتر از ۱۰ سال باشد متقاضیان می توانند با پرداخت حق بیمه سنوات کمتر از ۱۰ سال از مزایای بازنشستگی بهره مند گردند.

میزان مستمری این افراد متناسب با سنوات پرداخت
حق بیمه می باشد

نحوه محاسبه مستمری بازنشستگی

ماده ۷۷ قانون تامین اجتماعی:

- ❖ میزان مستمری بازنشستگی عبارت است از یک سی ام متوسط مزدياحقوق بیمه شده ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه مشروط بر آنکه از ۳۵/۳۰ (سی و پنج، سی ام) متوسط مزدياحقوق تجاوز ننماید.
- ❖ تبصره: متوسط مزديا حقوق برای محاسبه مستمری بازنشستگی عبارتست از مجموع مزديا حقوق بیمه شده که براساس آن حق بیمه پرداخت گردیده ظرف آخرین دو سال پرداخت حق بیمه تقسیم بر ۲۴

فرایند بازنشستگی:

قانون تغییر شناسنامه
مصوب ۷۹/۸/۸

مراجعه **بیمه شده** به شعبه با در دست داشتن **اصل شناسنامه** و کارت ملی و تکمیل فرم درخواست بازنشستگی

جمع آوری سوابق و بررسی احراز شرایط بازنشستگی توسط شعبه تامین اجتماعی

در صورت احراز شرایط بازنشستگی اعلام مراتب به کارفرما جهت پایان کار بیمه شده

پس از **اعلام پایان کار** و دریافت لیست آخرین ماه - صدور حکم بازنشستگی

دقت در اعلام تاریخ ترک کار و
تنظیم لیست آخرین ماه
خصوصاً در اسفند ماه

در مواردی که قانون مشخص نموده از جمله ماده ۷۸ قانون
تامین اجتماعی و قانونهای خاص و پیش از موعد کارفرما هم
می تواند جهت بیمه شدگان حائز شرایط تقاضای بازنشستگی
نماید

کارفرما می تواند بازنشستگی بیمه شدگانی را که حداقل ۵ سال
پس از رسیدن به سن بازنشستگی مقرر در این قانون به کار
خود ادامه داده اند از سازمان تقاضا نماید.

اشتغال در دو یا چند کارگاه در ۲ سال آخر بیمه پردازی و آثار آن در محاسبه مستمری بازنشستگی :

هرگاه بیمه شده در ۲ سال آخر بیمه پردازی در دو یا چند کارگاه اشتغال بکار و سابقه بیمه پردازی داشته باشد بهنگام محاسبه میانگین دستمزد موضوع ماده ۷۷ قانون به شرح ذیل عمل میگردد:

۱- ابتدا دستمزد هریک از کارگاههای مشمول کسر حق بیمه در طول ایام مربوط به محاسبه متوسط دستمزد بصورت ماه به ماه با هم و با رعایت سقف پرداخت حق بیمه تجميع میگردد.

۲- میانگین دستمزد مشمول کسر حق بیمه هر کارگاه جداگانه و با رعایت بند ۱ محاسبه میگردد.

۳- میانگین های بدست آمده در خصوص هرکارگاه در میزان سابقه اشتغال در همان کارگاه ضرب و بر عدد ۳۰ تقسیم و مجموع اعداد بدست آمده به عنوان مستمری استحقاقی بیمه شده خواهد بود

اقدامات فوق الذکر طی دادنامه شماره ۱۴۰ الی ۱۶۲ مورخ

۹۴/۲/۲۸ هیات عمومی دیوان عدالت اداری تایید گردیده است.

محاسبه مستمری بازنشستگی در صورت اشتغال بکار مجدد

بر اساس دستور العمل های سازمان و رای شماره ۳۶۰ مورخ ۹۴/۱۰/۱۹

هیات عمومی دیوان عدالت اداری در صورت اشتغال بکار مجدد، مبلغ

مستمری را از تاریخ برقراری اولیه لغایت ترک کار ثانویه با رعایت افزایش

های سالیانه ترمیم و سپس نسبت به محاسبه و پرداخت مستمری با احتساب

مدت اشتغال جدید اقدام میگردد.

در اجرای تصویب نامه مورخ ۹۵/۱۰/۵ هیات محترم وزیران موضوع آیین نامه اجرایی ماده ۵۹ قانون برنامه پنجم توسعه :

آن دسته از کارکنان دستگاههای اجرایی که از تاریخ ۱۳۸۸/۱/۱ تا ۱۳۹۵/۱۲/۳۰ بازنشسته شده و بر اساس قانون مدیریت خدمات کشوری حق بیمه مربوطه از اضافه کار آنان کسر نشده می بایست بر اساس تصویب نامه فوق الاشاره از تاثیر حق بیمه های مکسوره بابت اضافه کار در طول دوره خدمت بهره مند گردند.

(بازنشستگی کارکنان دستگاههای اجرایی به استناد ماده ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات کشوری)

ماده ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات کشوری :

مشمولین:

❖ کلیه مستخدمین رسمی و پیمانی مشمول قانون تامین اجتماعی دستگاههای اجرایی از جمله وزارتخانه ها، موسسات دولتی، شرکتهای دولتی مشمول این قانون می باشند.

شرایط بازنشستگی :

به استناد ماده ۱۰۳ قانون فوق الذکر دستگاههای اجرایی می توانند با معرفی مستخدمین مشمول قانون تامین اجتماعی و پس از اعلام احراز یکی از شرایط ذیل از سوی شعب سازمان کارکنان خود را بازنشسته کنند

شرایط بازنشستگی وفق ماده ۱۰۳ قانون خدمات کشوری

❑ مردان با داشتن حداقل ۳۰ سال سابقه خدمت قابل قبول، دارای مشاغل غیرتخصصی وبدون شرط سنی

❑ مردان و زنان با داشتن حداقل ۳۵ سال سابقه خدمت قابل قبول، دارای مشاغل تخصصی با تحصیلات

دانشگاهی کارشناسی ارشد و بالاتر وبدون شرط سنی

❑ مردان و زنان با درخواست کتبی، داشتن حداقل ۳۰ سال سابقه خدمت قابل قبول، دارای مشاغل تخصصی با تحصیلات دانشگاهی کارشناسی ارشد و بالاتر وبدون شرط سنی

❑ مردان دارای حداقل ۲۵ سال سابقه خدمت قابل قبول و ۶۰ سال سن

❑ زنان با ارائه درخواست کتبی و دارا بودن حداقل ۲۵ سال سابقه خدمت قابل قبول وبدون شرط سنی

نحوه محاسبه مستمری بازنشستگی (وفق ماده ۱۰۳)

محاسبه حقوق بازنشستگی مشمولین این قانون با استناد به ماده ۷۷ قانون تامین اجتماعی و تبصره ذیل آن و نیز با لحاظ ماده ۱۰۴ قانون مدیریت خدمات کشوری بر مبنای ۳۰/۳۰ بوده لیکن در هنگام تعیین حقوق بازنشستگی به بیمه شدگانی که بیش از ۳۰ سال سابقه خدمت دارند تا سقف ۳۵ سال به ازای هر سال بیمه پردازی مازاد بر ۳۰ سال ۲/۵ درصد رقم شده حقوق بازنشستگی علاوه بر حقوق تعیین شده محاسبه و پرداخت خواهد شد.

بازنشستگی بر اساس رای تخرافات ادارى

مطابق با بند **“ط” ماده ۹** قانون تخرافات ادارى:
مردان با حداقل ۲۵ سال سابقه اشتغال و زنان با حداقل
۲۰ سال سابقه اشتغال و با تقليل يك يا دو گروه (در
صورت تخلف و قطعيت يافتن حكم) محكوم به بازنشستگی
مى باشند .

تبصره ۱:

در احتساب معدل خالص حقوق ، تفاوت تطبيق و فوق العاده شغل
مستخدمين بند “ط” در سه سال آخر خدمت در هنگام بازنشستگی
حقوق گروه جديد (پس از تنزل و تقليل) ملاک محاسبه قرار مى گیرد.

قانون بازنشستگی جانبازان و آزادگان جنگ تحمیلی

مشمولین قانون:

کلیه جانبازان و آزادگان مشمول قانون تامین اجتماعی شاغل در کلیه وزارتخانه ها، شرکت ها، موسسات دولتی، شهرداریها و نیز مشمولین قانون کار شاغل در بخش غیردولتی .

شرایط بازنشستگی:

- ۱- دارا بودن ۲۰ سال سابقه قابل قبول از لحاظ بازنشستگی یا بیمه پردازی
- ۲- دارا بودن حداقل شرط سنی برای جانباز یا آزاده (مردان ۵۰ سال و زنان ۴۵ سال)
- ۳- دارا بودن حداقل ۲۰ درصد جانبازی

نکته:

چنانچه مجموع سوابق پرداخت حق بیمه (حداقل ۲۰ سال) و سوابق ارفاقی (حداکثر ۱۰ سال) ۳۰ سال تمام باشد حداقل شرط سنی حذف میگردد.

نکات مهم قانون بازنشستگی جانبازان :

- درخواست جانبازان یا آزادگان شاغل در کلیه دستگاههای دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی از طریق دستگاه مربوطه و نیز درخواست شاغلین در بخش خصوصی از طریق بیمه شده به سازمان ارائه خواهد شد.
- حداکثر سوابق (اصلی + ارفاقی) جهت محاسبه مستمری ۳۰ سال میباشد.
- حق بیمه و مستمری سنوات ارفاقی شاغلین بخش خصوصی از دولت و شاغلین دستگاههای دولتی و نهادهای عمومی از دستگاه ذی ربط وصول میگردد.
- میزان مستمری بازنشستگی جانبازان و آزادگان شاغل در دستگاهها و شرکتها دولتی که دارای احکام استخدامی رسمی میباشند برابر است با حقوق مبنای بازنشستگی (مبالغ مشمول کسر حق بیمه) در آخرین حکم کارگزینی ضرب در مجموع سوابق تقسیم بر ۳۰
- میزان مستمری مشمولین شاغل در بخش غیردولتی و همچنین مشمولین قانون کار دستگاهها و شرکتها دولتی برابر است با متوسط مزد مبنای کسر حق بیمه وفق تبصره ماده ۷۷ ضرب در سابقه تقسیم بر ۳۰

جدول سنوات ارفاقى جانبازان

سنوات ارفاقى	درصد جانبازى
۳ سال	۲۰ %
۴ سال	۲۵ %
۵ سال	۳۰ %
۶ سال	۳۵ %
۷ سال	۴۰ % و ۴۵ %
۸ سال	۵۰ % و ۵۵ %
۹ سال	۶۰ % و ۶۵ %
۱۰ سال	۷۰ % وبالاتر

قانون نحوه بازنشستگی معلولین حوادث ناشی از کار، معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور در شرکتها و دستگاههای دولتی

شرایط بازنشستگی

- ۱- دارا بودن حداقل ۲۰ سال سابقه قابل قبول از لحاظ بازنشستگی یا بیمه پردازی
- ۲- دارا بودن حداقل شرط سنی (معلولین از شرط سنی معاف شده اند)
(مردان ۵۰ سال و زنان ۴۵ سال)
- ۳- تعیین سنوات ارفاقی

سنوات ارفاقی

- ۱- شاغل سخت و زیان آور حداقل ۵ سال
- ۲- معلولین حوادث ناشی از کار حداقل ۸ سال
- ۳- معلولین عادی حداقل ۶ سال

قانون نحوه بازنشستگی معلولین حوادث ناشی از کار، معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور در شرکتها و دستگاههای دولتی

□ درخواست بازنشستگی

□ معلولین حوادث ناشی از کار و معلولین عادی از سوی دستگاه ذی ربط جهت تشخیص و تعیین نوع و درصد معلولیت به کمیسیون پزشکی مستقر در سازمان بهزیستی معرفی میگردند.

□ دستگاه های مربوطه بر اساس نظریه کمیسیون پزشکی سازمان بهزیستی میزان سنوات ارفاقی را از شورای امور اداری و استخدامی کشور استعلام مینمایند. (سازمان بازنشستگی کشوری)

□ نظریه کمیسیون پزشکی و تائیده سنوات ارفاقی و سایر مدارک میبایست به شعبه سازمان ارائه گردد.

□ سنوات ارفاقی مشاغل سخت و زیان آور نیز توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور تعیین

میگردد. (معاونت راهبردی نیروی انسانی ریاست جمهوری)

□ مبنای تعیین متوسط دستمزد جهت محاسبه مستمری در خصوص معلولین حوادث ناشی از کار و معلولین عادی بر اساس آخرین حکم کارگزینی (مبالغ مشمول کسر حق بیمه) و در خصوص شاغلین سخت و زیان آور تبصره ذیل ماده ۷۷ میباشد.

□ در خصوص بازنشستگی بر اساس قانون پیشگفت مبالغ حق بیمه و مستمری سنوات ارفاقی می بایست توسط دستگاه ذی ربط به سازمان پرداخت گردد.

از کار افتادگی

ماده ۷۰ قانون تامین اجتماعی:

بیمه شدگانی که طبق نظر پزشکی معالج غیر قابل علاج تشخیص داده شوند پس از انجام خدمات توانبخشی و اعلام نتیجه توانبخشی یا اشتغال میتوانند به کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ قانون مراجعه نمایند.

□ هرگاه درجه کاهش قدرت کار بیمه شده شصت و شش درصد و بیشتر باشد از کار افتاده کلی شناخته میشود.

□ چنانچه میزان کاهش قدرت کار بیمه شده بین ۳۳ تا ۶۶٪ بوده و موجب آن حادثه ناشی از کار باشد از کار افتاده جزئی شناخته میشود.

□ اگر درجه کاهش قدرت کار بیمه شده بین ۱۰ تا ۳۳٪ بوده و موجب آن حادثه ناشی از کار باشد استحقاق دریافت غرامت نقص عضو مقطوع را خواهد داشت.

شرایط برقراری مستمری از کارافتادگی

ماده ۷۵ قانون تامین اجتماعی :

بیمه شده ای که ظرف ۱۰ سال قبل از وقوع حادثه غیرناشی از کار یا ابتلاء به بیماری حداقل یکسال کار را که متضمن حق بیمه ۹۰ روز کار ظرف یکسال قبل از وقوع حادثه یا بیماری منجر به ازکارافتادگی باشد در صورت ازکارافتادگی کلی حق استفاده از مستمری ازکارافتادگی کلی غیر ناشی از کار ماهانه را خواهد داشت.

ماده ۷۱ قانون تامین اجتماعی :

بیمه شده ای که در اثر حادثه ناشی از کار ازکارافتاده شناخته شود صرفنظر از مدت بیمه پردازی حائز شرایط برقراری مستمری می باشد.

پرداخت های ماهانه به بازنشسته

حق اولاد

100000-120000

حق عائله مندی

۵۹۲۷۴۹-۵۳۲۷۴۹

حق سنوات

مازاد بر ۲۰ سال

مستمری

بن

۴۸۰۰۰۰

عیدی

حق مسکن

۲۲۰۰۰۰

موارد برقراری مستمری بازماندگان

- ۱- در صورت فوت بیمه شده بازنشسته
- ۲- در صورت فوت بیمه شده از کار افتاده کلی مستمری بگیر
- ۳- در صورت فوت بیمه شده ای که در ده سال آخر حیات حداقل یک سال سابقه کار مشروط بر اینکه ظرف آخرین سال حیات حق بیمه ۹۰ روز کار را پرداخت کرده باشد.
- ۳-۱- چنانچه بیمه شده شرایط مذکور را نداشته باشد ولی حداقل ۲۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه را قبل از فوت پرداخت نموده باشد بازماندگان وی از مستمری برخوردار خواهند شد.
- ۳-۲- در صورتیکه بیمه شده متوفی فاقد شرایط مقرر در بند ۳ دارای سابقه پرداخت حق بیمه ۱۰ تا ۲۰ سال باشد بازماندگان واجد شرایط وی استحقاق دریافت مستمری را خواهند داشت.
- ۴- در مواردی که بیمه شده در اثر حادثه ناشی از کار فوت نماید.

بیمه شده ای که دارای ۱ تا ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه بوده باشد لکن شرایط بند ۳ فوق را نداشته باشد بازماندگان وی حائز شرایط دریافت مستمری به نسبت سنوات پرداخت حق بیمه می باشند. (فوت بعد از ۱۳۷۶/۷/۲۷)

بازماندگان واجد شرایط دریافت مستمری

۱- همسر بیمه شده متوفی

۲- شوهر بیمه شده زن :

الف) تحت تکفل زن باشد

ب) سن او از ۶۰ سال بیشتر باشد

ج) طبق نظر کمیسیون پزشکی از کار افتاده کلی بوده و از سازمان
مستمری دریافت نکند.

بازماندگان واجد شرایط دریافت مستمری

۳- فرزندان ذکور متوفی:

۳-۱- سن آنها کمتر از ۲۰ سال باشد

۳-۲- منحصرأ در دانشگاهها، اشتغال به تحصیل داشته باشند

۳-۳- طبق گواهی کمیسیون پزشکی از کار افتاده کلی وقادر به کار نباشند.

۴- فرزندان اناث در صورتی که فاقد شغل وشوهر باشند

۵- فرزند خوانده با رعایت شرایط فوق

در صورت فوت پدر و مادری که هر دو بیمه شده سازمان بوده اند فرزندان

آنان میتوانند بارعایت شرایط فوق الذکر از هر دو مستمری استفاده نمایند.

بازماندگان واجد شرایط دریافت مستمری

۵- پدر و مادر متوفی :

تحت تکفل او بوده باشند

سن پدر بیشتر از ۶۰ سال و مادر بیشتر از ۵۵ سال

طبق نظر کمیسیونهای پزشکی از کار افتاده باشند

از سایر صندوقها مستمری دریافت ننمایند

نحوه محاسبه مستمری بازماندگان

مستمری حین الفوت بیمه شده متوفی و یا مستمری حین الفوت بازنشسته و از کار افتاده کلی عیناً به بازماندگان براساس ماده ۸۳ تقسیم و پرداخت میگردد.

ماده ۸۳: سهم مستمری هر یک از بازماندگان متوفی به شرح ذیل است:

همسر ۵۰ درصد

فرزند ۲۵ درصد

پدر و مادر هر کدام ۲۰ درصد

نحوه محاسبه مستمری بازماندگان

در صورت فوت بیمه شده ای که شرایط بند ۳ ماده ۸۰ قانون را داشته باشد

(یکسال سابقه ظرف ۱۰ سال و ۹۰ روز سابقه ظرف یکسال آخر قبل از فوت)

محاسبه مستمری به شرح ذیل است :

مستمری استحقاقی = متوسط دستمزد ماهیانه * سنوات پرداخت حق بیمه تقسیم بر ۳۰

متوسط دستمزد ماهیانه = دستمزد مشمول کسر حق بیمه ظرف ۷۲۰ روز قبل از فوت یا شروع بیماری منجر به فوت تقسیم بر روزهای کارکرد ظرف ۷۲۰ روز مذکور * ۳۰

نحوه محاسبه مستمری بازماندگان موضوع بند ۳ ماده ۸۰ قانون تامین اجتماعی

- ۱- میانگین دستمزد ظرف ۷۲۰ روز قبل از فوت * سابقه پرداخت حق تقسیم بر ۳۰
- ۲- میانگین دستمزد ظرف ۷۲۰ روز قبل از فوت * ۵۰ درصد
- ۳- حداقل دستمزد سال فوت

از مبالغ فوق هر کدام که بیشتر باشد بعنوان مستمری به بازماندگان پرداخت میگردد.